

Slovenski dom

Štev. 39.

V Ljubljani, petek 17. februarja 1939.

Leto IV

101.800 dedičev in država povrhu se poteguje za dediščino 21 milijonov

Pariz, 16. februarja.

101.800 Francozov vseh starosti, obeh spolov in vseh poklicev — povečini skromnih delavcev, obrtnikov, modistik, prodajalk itd. — te dni ne more spati. Vsi pričakujejo končne razsodbe, s katero bo vrhovno prizivno sodišče razsodilo v pravi, ki teče med francosko državo in med omenjenim številom ljudi, ki se imajo za dediče premoženja v znesku 21 milijonov frankov.

Teh 21 milijonov frankov je ostalo pri neki stari gospodični Denizardovi, ki je sama samcata živela in umrla leta 1933 v Neuillyu pri Parizu. Gospodična ni zadnja leta svojega življenja delala drugega kakor prepisovala razne zgodovinske knjige za svojo zabavo, tako da je po smrti pustila polno sobo teh prepisov. Kljub temu na zunanji skromnemu življenjskemu delu pa je zapustila še 21 milijonov frankov gotovine, naložene v raznih denarnih zavodih.

Denizardova je že leta 1908 napisala oporoko, v kateri je določila, da vse njeno imetje pripade njenim naravnim dedičem. Te je bilo težko ugotoviti, saj ženska ni bila poročena in tudi ni živela s kakimi bližnjimi sorodniki. Toda njena zapuščina je bila toliko, da so se trije spretni rodoslovci takoj spravili na iskanje naravnih dedičev, da bi dobili od njih provizijo, ki bi bila sprito 21 milijonov kaj znotraj.

Prvi rodoslovec je zasledil najbližje sorodnike in potem takem tudi najbližje naravne dediče v oddaljenem devetem kolenu. Drugi je zasledil še bolj oddaljene sorodnike: v desetem kolenu. Vse skupaj jih je bilo v vsakem kolenu kakih 40. Sodišče prve stopnje jim je dediščino prisodilo sorazmerno. Denarja je bilo toliko, da bi bili lahko zadovoljni vsi, čeprav jih je bilo 80.

Tretji rodoslovec pa ni našel ničesar in se je spomnil drugega, bližnjega dediča: državo. Ta je poprašal pri davkariji, če bi mu dala kaj provizije. Ker je francoska davkarija te case tudi v stiski, so seveda možu obljubili lepo nagrado in razodel jim je skrivnost.

Davkarija je brž ugotovila, da je v Franciji po zakonu iz leta 1917 dovoljeno dedovanje samo sorodnikom do šestega kolena, češ da je že šesto koleno zelo šibka sorodstvena vez. Zato je država zahtevala vso dediščino zase. Zastopniki devetega in desetega kolena dedičev pa so zahtevali državo zavračali s trditvijo, da omenjenega zakona še ni bilo leta 1908, ko je bila oporoka spisana.

Stvar je zaradi tega prišla drugič pred sodišče, toda sprli so se med seboj tudi dediči devetega in desetega kolena. Deveto koleno je bilo mnenja, da bi bilo dedičev preveč, če bi testament raztegnili še na deseto koleno, ker bi njihovo število naraslo na 15.000! Pri zadnji razpravi pa je prišel pred sodnika — odvjetnik devetega kolena in je dokazal, kam lahko stvar pride, če bi jo raztegovali še čez deveto koleno. Če bi pravico dedovanja raztegnili do dvanajstega kolena, bi bilo vseh ugotovljenih dedičev po odvjetnikovih podatkih 101.800. Zaradi tega je treba zahtevno desetega kolena po pravici do dedovanja zavrniti.

Sodišče je končno razsodbo odložilo in še ni mogoče vedeti, ali bo 21 milijonov dobila država ali srečno deveto koleno. Hudo je samo to, ker je vseh 101.800 dedičev do dvanajstega kolena o stvari poučenih in pričakujejo, da bodo vsi deležni vsaj drobca teh lepih milijonov.

riobera, anarhističnega advokata, ki je bil pred vojaškim sodiščem obsojen na smrt ter je med rdečo vlado bil vrhovni predsednik komunističnih ljudskih sodišč, ki so dala usmrtiti nešteto ljudi.

Sporazum s Hrvati - to bo jasna in odločna politika nove vlade

To je glavni smisel programske izjave, ki jo je včeraj prebral predsednik vlade Cvetković v skupščini

Belgrad, 17. febr. Za včerajšnjo popoldansko sejo narodne skupščine, na kateri je predsednik vlade Cvetković prebral programsko izjavo, je vladalo silno zanimanje po vsej državi. Narodna skupščina je bila do zadnjega kota napolnjena. Razen poslancev so se seje udeležili skoraj vsi diplomatski zastopniki tujih držav, ogromno domačih in tujih častnikov ter občinstvo. Po branju zapisnika o dopoldanski seji in poročila verifikacijskega odbora je predsednik Simonović dal besedo ministrskemu predsedniku Dragiši Cvetkoviću, ki je najprej prebral ukaz kraljevega namestništva o začetku zasedanj v skupščini. Nato je prebral težko pričakovano izjavo, ki se glasi:

»Gospodje poslanci! Kraljevska vlada, ki ji imam čast predsedovati, se je sestavila z najvišjim poslanstvom, da se loti utrjevanja in ureditve naših notranjih razmer, da pripravi ureditev tistih vprašanj, ki so pogoj za to, da se do sedaj jalovo zapravljajo v medsebojnem trenju, ter da jih v trajnem notranjem miru uporabi za graditev tiste državne politike, ki bo porok popolnega miru v državi, gospodarskega blagostanja in varnosti ter miru na mejah.

Na tej poti je eno izmed glavnih vprašanj nedvomno ureditev razmer v naziranju, ki obstoji že 20 let pri bratih Hrvatih o osnovnih vprašanjih naše državne politike. Stojč na našu, da se morajo med nami ustvariti trajni, boljši in trdnější odnosi glede sodelovanja v državnem življenju na temelju popolne enakopravnosti, in upoštevajoč pri tem važna dejstva naše zgodovinske preteklosti, misli kraljevska vlada, da mora biti sporazum s Hrvati, kot hrvaško vprašanje, njena jasna in odločna politika. Zato morajo biti že priprave za to veliko pot takšne, da bodo odločno pustile ob strani vse načine preteklosti, ki so to najvažnejše notranje državno vprašanje oddaljile od njegove prave ureditve.

Kraljevska vlada misli, da se more po tej poti ustvariti čvrst temelj za novo usmeritev naše notranje politike. Kraljevska vlada želi, da se v oziračju vzajemnega bratskega razumevanja in strpnosti lotimo urejanja te zgodovinske naloge. Toda ravno zaradi njenega velikega pomena in koščivosti se moramo vsi zavedati, da je treba avtoriteto države, javni in socialni red, varnost imetja in red v upravi v celoti ohraniti.

V svoji gospodarski in finančni politiki bo kraljevska vlada posvetila vso svojo pozornost temu, da se smotno in po načrtu zagotove najugodnejši pogoji, tako gmetni kakor

tehnični in dušeslovni, za čim boljši gospodarski napredek v državi, tako da bo postopno diferenciranje našega gospodarstva in boljša izraba naših možnosti pripomogla k splošni povzdigi ljudskega blagostanja in gospodarske neodvisnosti. Stojimo brezpogojno na stališču, da je proračunsko ravnotežje osnova in temelj dobrih državnih financ. — Kraljevska vlada bo pri tem upoštevala plačilno moč prebivalstva in pravilno razdelitev bremen. Se posebej bo pa posvetila pozornost javnemu kreditu v državi in izboljšanju pogojev za razvoj narodnega varčevanja ter bo zagotovila trdnost našega denarja.

V zunanje-političnem pogledu bo kraljevska vlada nadaljevala dosedanj politiko z istim prizadevanjem in v isti smeri, s ciljem ohranitve miru in politične okrepitve naše države. Kraljevini Jugoslaviji se je v zadnjih štirih letih in pol pod vodstvom kraljevskega namestništva posrečilo z vztrajno in tvorno politiko doseči z vesilami in z vsemi sosedami tesnejše prijateljske stike. Uspehi zadnjih let dokazujejo, da so bila pota, ki si jih je začrtala zunanja politika Jugoslavije za doseg mednarodnega sporazuma, prava. Zato je bilo v težkih mednarodnih političnih časih zmerom možno držati se smeri, ki je pokazala, da živi kraljevina Jugoslavija z vsemi državami v dobrem in urejenem razmerju. Naloga naše zunanje politike bo tudi v bodoče v tem, da bo skrbno čuvala že pridobljena prijateljstva, da bo vse dobro razmerje negovala in ga izgradila v najboljšem smislu. Kraljevska vlada je prepričana, da bo za takšen svoj program deležna podpore javnosti in podpore te zbornice, kar je neobhodno potrebno za uspeh dobre državne politike, in da bo pri poštenem delu v tej smeri deležna visokega zaupanja kraljevskega namestništva.

Po seji skupščine je bila seja senata, na kateri je imel predsednik dr. Anton Korošec kratek spominski govor na čast pok. papežu Piju XI. Za tem je predsednik vlade Cvetković prebral svojo izjavo tudi v senatu.

Belgrad, 17. febr. m. Z izjavo, ki jo je na sinočni seji poslanske zbornice in senata prebral predsednik vlade Dragiša Cvetković, se bavi vsa tukajšnja javnost. Zanimanje za to deklaracijo je bilo tolikšno, da je popoldansko belgradsko časopisje izdalo v večernih urah posebne izdaje. Izjavo so v vseh krogih sprejeli simpatično in z zadovoljstvom. Vsi so si edini v tem, da je to najvažnejša izjava, kar smo jih do zdaj slišali v Jugoslaviji, ker odkrito izjavlja, da bo z vso odločnostjo začela reševati vsa še nerešena notranje-politična vprašanja.

Francove priprave za končni napad na Madrid

Pariz, 17. febr. m. Iz Burgosa poročajo, da pripravljata general Franco že dalj časa veliki napad na Madrid. Zaradi tega vsak dan odhajajo velike pošiljke orožja, topov in tankov na madridsko bojišče. Na tem bojišču so bile tudi močno pomnožene nacionalistične čete. Zaradi čim uspešnejše izvedbe bližnje ofenzive je general Franco dal popraviti tudi železniško progo Saragosa-Madrid, ki so jo lani rdeči razrušili na 131 krajih.

Na zadnji sunek, ki ga pripravlja nacionalistična vojska v še preostalem delu ozemlja republikanske Španije, se pripravljata tudi nacionalistična mornarica s križarko »Canariac« na čelu. Skoraj vse nacionalistične brodeve je zbrano pred valencijskim pristaniščem, ki je s tem popolnoma blokirano. Zaradi tega je onemogočena vsaka preskrba Madrida z živili.

Prva velika zmaga nove vlade v skupščini

Pri včerajšnjih predsedniških volitvah je vadni kandidat Simonović dobil 257 od 292 glasov

Belgrad, 16. februarja. m. Današnja dopoldanska seja narodne skupščine se je začela nekaj minut pred deseto. Vodil jo je predsednik verifikacijskega odbora Vojko Cvričić.

Pred prehodom na dnevni red je opozicijski poslanec Žugić prebral izjavo opozicije, v kateri opozicijski poslanci pravijo, da ne bodo sodelovali pri volitvah stalnega skupščinskega

odbora. Predsednik verifikacijskega odbora je zatem objavil prehod na dnevni red in odredil glasovanje za enega predsednika, tri podpredsednike in pet tajnikov narodne skupščine. Vladni poslanci so predlagali za predsednika skupščine bivšega pravosodnega ministra Milana Simonovića, za prvega podpredsednika slovenskega poslanca Ivana Mihelića, za drugega podpredsednika Pozderac in za tretjega podpredsednika Damića. Za tajnike pa Milana Badžaka, Josipa Popovića, Meha Sahinagića, Stojadina Dimitrijevića in Dušana Martinića.

Kandidat vladne skupine Simonović je od 292 glasov dobil 257, praznih glasovnic je bilo 35, oddali so jih ožji prijatelji dr. Stojadinovića, ki se nočejo sprijazniti z novo politiko do

Vesti 17. februarja

Predsednik romunske vlade, patriarh Miron, je včeraj sprejel novega jugoslovanskega veleposlanika Dučića ter se z njim dalje časa razgovarjal.

Razgovori za novo določevanje vrednosti nemški marki na naših borzah so se včeraj uspešno končali v Berlinu.

Španska nacionalistična vlada bo v kratkem imenovala svojega zastopnika pri Zvezi narodov. To bo bivši monarhistični poslanik v Parizu Quiones de Leon.

V Anglijo je odpotovalo posebno francosko letalsko odposlanstvo, v katerem so zastopniki vojske in letalske industrije, ki bodo obiskali vse važnejše angleške letalske ustanove.

Nacionalistično Španijo so do zdaj pravno priznale Češkoslovaška, Švica, Belgija, Litva, Argentina, Urugvaj, Peru, Brazilija in Čile. Po sestanku Balkanskega sporazuma v Bukarešti pričakujejo tudi priznanja po vseh balkanskih državah.

80 angleških večjih in manjših vojniških ladij vseh vrst bo odplulo v Sredozemsko morje na manevre, ki bodo potekali hkratu z vajami francoske vojnega brodogradnje.

Včeraj so v Barceloni ustrelili Eduarda Bar-Predsednik USA, Roosevelt, je pred odhodom na pomorske vojaške vaje poslal zbornici pismo, v kateri vabi poslance, naj ukrepejo vse potrebno za ohranitev in pametno izkoriščanje naravnih bogastev, zlasti petroleja, olja, premoga in elektrike in naj skrbijo, da bo država s temi bogastvi varčevala zaradi potreb državne obrambe.

Vladna kriza v Belgiji še vedno traja, ker se katoliškemu senatorju Pierlotu še ni posrečilo sestaviti nove vlade.

Iz Francije bo te dni odpotovalo v nacionalno Španijo 3000 begunskih otrok, ki so izgubili med begom starše.

Rim je imel konec januarja 1.284.000 prebivalcev. Vrhovni poveljnik španske rdeče vojske Miaja je včeraj dopotoval v Cartageno, zadnje oporišče rdečega brodogradnje in imel posvetovanja s poveljnikom brodogradnje in s poveljnikom pristanišča. Izjavili so mu, da je poveljstvo pripravljeno izpolniti vsa njegova povelja.

Bombni atentat na judovsko sinagogo v Budimpešti, pri katerem je bilo ranjenih 14 ljudi, so pripravili mladoletni otroci, ki so priznali, da so jih k temu nagovorili starejši ljudje. To odkritje je vzbudilo na Madžarskem veliko presenečenje. Prave krivice so že prišli. 2000 hišnih preiskav je izvedla češka policija v zadnjih dveh dneh po raznih krajih na stanovanjih bivših članov komunistične stranke. Prijeti so bili več sto ljudi, proti katerim bodo uvedli postopek po zakonu o varstvu republike.

V Varšavi je umrla Estera Finkelstein, stara 123 let. Bila je celo daljna sorodnica sovjetskega zunanjega ministra Litvinova-Finkelsteina, čigar brat je judovski rabin v Varšavi.

Pomočnik ameriškega finančnega ministra Taylor je odstopil, ker se ne strinja s prodajanjem bojnih letal Franciji in Angliji.

Irski ne bo mogla ostati nevtralna v nobeni vojni med Anglijo in kako drugo državo, ker so trgovske zveze med Irsko in Anglijo za Irce življenjsko važne, je izjavil predsednik vlade de Valera včeraj v irski zbornici.

V Zakopanem je mednarodna smučarska zveza imela sejo, na kateri je sklenila, da bodo tekme za svetovno smučarsko prvenstvo leta 1941 v Italiji. Kakor znano, bodo tekme za svetovno prvenstvo prihodnje leto na Norveškem.

Prisega novih slovenskih poslancev

Belgrad, 17. feb. m. Novi poslanci, ki so prišli v narodno skupščino kot namestniki dosedanjih poslancev, ki so obdržali mandate v senatu, so po sinočni seji narodne skupščine pred predsednikom poslanske zbornice dr. Simonovićem prisegli. Tako sta postala nova poslancata tudi oba namestnika dr. Antona Korošca, ki je kandidiral v okrajih Ljubljana in Ljubljana-okolica, gg. Golja in Smersu ter namestnik senatorja dr. Kulovca, Demetrija Vebela.

Hrvatov. Za prvega podpredsednika skupščine je bil izvoljen celjski poslanec A. Mihelić z 263 glasovi, za drugega dr. Danić, za tretjega Pozderac. Nato je bilo izvoljenih še pet skupščinskih tajnikov.

Novi predsednik skupščine Simonović je imel kratek nagovor, v katerem je dejal, da nalaga sedanj čas tej skupščini velike dolžnosti in veliko odgovornost. Nato je sejo zaključil in sklical novo sejo ob petih popoldne.

Pobegli predsednik španske republike posreduje za sklenitev miru s Francom

Pariz, 17. februarja. o. Poročajo, da je predsednik španske republike za svojega bivanja v Parizu imel brez vednosti rdeče vlade pogajanja z nacionalno Španijo za sklenitev miru in opustitev nadaljnjega odpora v tistem predelu, ki je še pod oblastjo rdeče vojske. Azana je to storil po sporazumu s tistimi republikanskimi krogi, ki so prepričani, da je vsak nadaljnji odpor proti nacionalistom brezuspešen in nesmiseln. Z nacionalisti se je pogajal po posredovanju francoskega zunanjega ministrstva in ni stavljal nikakega drugega pogoja, kakor da mora general Franco po vojni preprečiti vsak tuj vpliv Španiji in da ne bo izvajal represalij proti beguncem, ki se bodo vrnili v Španijo.

Včeraj je nenadoma dospel v Pariz zunanji minister republikanske panije del Vayo ter je takoj obiskal Azana. Z njim je imel štiriurni

razgovor, pri katerem sta bila navzoča tudi španska veleposlanika v Parizu in Londonu.

Poleg vprašanj, ki jih je hotel rešiti z Azanom, je del Vayo poskušal pridobiti predsednika republike za to, da se vrne v Španijo. Pripravi ga je hotel tudi do tega, da bi izdal več sklepov, ki se nanašajo na spremembo vlade, in proglas na Špance za nadaljnji boj. Politična javnost zatrjuje, da je pred kratkim angleški zastopnik Hogson stavil nacionalistnemu generalu Jordani predlog za mirovno posredovanje, ki je vseboval med pogoji tudi, da mora biti izveden plebiscit. General Franco je te pogoje odbil.

Okolica Azane zatrjuje, da bo predsedniku španske vlade podal ostavko v istem trenutku, ko bosta Pariz in London priznala generala Franca ter se bo potem umaknil na svoje zasebno posestvo v Savoiu.

V teh dveh preprosti h lesenih krstah

in še v tretji svinčeni počiva truplo pokojnega papeža Pija Enajstega. Prva krsta je iz elipsnega lesa. Vanjo so položili pokojnikovo truplo in jo zaprli. Nato so prvo krsto položili v svinčeno krsto, katere pokrov so zvarili s krsto. Nato so truplo v obeh krstah dali še v tretjo, hrastovo krsto, drugo na naši sliki. Na nobeni krsti ni okrasja, nič zlata, samo preprosta les in na njem ravnotako preprosta znamenja Cerkev in pokojnikove visoke službe

8 letni deček, ki vidi vse obrnjeno

Nogometni igralci po njegovem mnenju tekajo po glavah sem in tja po zelenem polju

Ameriški zdravniki si belijo glave nad navadnim primerom nekega Riharda Kenealya, ki ima to prečudno lastnost, da vidi vse narobe, sicer pa je čisto normalen in zdrav 8 leten deček.

Vse predmete odnosno bitja, ki se premikajo, vidi narobe, to je, vidi jih tako, kakor da bi imeli glavo spodaj, noge pa v zraku. Če pa kdo sedi pred njim, ga vidi tako, kakor mi. Čim se pa začne premikati, že vidi narobe.

Vsi znameniti ameriški zdravniki očesnih bolezni z velikim zanimanjem proučavajo ta slučaj in pravijo, da je edinstven na svetu. Bolezni sicer ne vedo imena, vendar pa pravijo, da se da ozdraviti. Pravijo tudi, da je razlaga čisto enostavna: pri normalnem človeku očesni živec popravi v

možganih slike predmetov, ki se projicirajo na očesno mrežnico narobe. Pri temu dečku pa ta optični živec ne deluje in zato sprejme možgani sliko tako, kakor se pojavi na očesni mrežnici.

Vzrok, da te preobrnitve podob ni pri premikajočih osebah oziroma stvarih, pa naj bi bil ta, da nepremični predmeti dražijo optični živec dosti dolgo tako, da živec lahko podoben obrne in spravi sliko v običajen položaj. Nasprotno pa nepremični predmeti ne dražijo dovolj časa mrežnice, da bi se mogla izvršiti pravilna predstava.

Gotovo je nerodno, če človek takole nerodno vidi. Ker fant najbrže zbija tudi žogo, vidi seveda tovariše, kako po glavah tekajo po zelenem polju.

Prvi, ki je pisal hitreje, kot kdo govori

Služba ga je prisilila, da je izumil stenografske črke

Znanje stenografije, ali pa slovensko tesnopisja, je danes neobhodno potrebno ne samo pri časopisnih uredništvih, kamor prihajajo neprestano razna poročila, ki jih je treba hitro sprejeti — čas pri časopisih namreč igra eno najpomembnejših vlog —, pač pa tudi po raznih uradih, bodisi trgovskih ali drugačnih, ali pa na primer celo pri sodnji, kjer tudi potrebujejo hitrih zapisnikov.

Stenografija za današnje čase prav za prav ni pravi izraz, kajti ta grška beseda pomeni dobesedno »tesnopis«. Danes pa nam vendar ne gre toliko za to, da bi pisali tesno, to se pravi, da bi porabili čim manj papirja, pač pa za to, da bi čim hitreje pisali. Današnji čas torej ne varčuje toliko s pisalnimi potrebščinami, pač pa se mu zdi čas mnogo bolj dragocen. Zato bi stenografijo po današnjem pomenu morali po slovensko imenovati »hitropis«, čeprav grška beseda »stenografija« dobesedno prevedena v slovenščino ne pomeni tega.

Te dni je prišlo poročilo, da bodo v kratkem praznovali v Nemčiji 150 letnico, odkar se je rodil človek, ki je že znal hitreje pisati, kakor pa govori najzgovornejša klepetulja. Torej so tudi Nemci razmeroma že precej zgodaj poznali stenografijo, ki v prvem začetku seveda ni takšna, kakor pa je na primer že danes. Oče nemške stenografije je bil Franz Gabelsberger, ki se je rodil v Münchenu leta 1789. Gabelsbergerjeva mladost ni bila brezskrbna. Ze v otroških letih se je moral boriti z velikimi težavami, ker njegovi starši niso bili premožni. Po končanih šolah je postal uradnik in je od leta 1819 dalje bil zapisnikar pri razpravah v državnem svetu. Ta posel je bil v tistih časih dosti težji, kot pa je na primer danes. Tudi Gabelsberger sam se je dobro zavedal, v čem obstoji glavna težava. Kje drugod, kakor v tem, da

ni bilo nikdar mogoče točno zapisati vsega, kar se pri razpravah govorilo posamezni govorniki. Tedaj mu je padla v glavo misel, kako bi iznašel za posamezne besede posebne znake, na podlagi katerih bi lahko dobesedno zapisal vsak govor. V začetku je besede samo okrajševal, kakor to delajo tudi še danes ljudje, ki ne znajo stenografije, a se prisiljeni zapisati si to ali ono stvar čim hitreje. Prišel pa je do spoznanja, da ga ta način zapisovanja ne bo mogel dovesti do popolnega uspeha, kajti kako naj si človek zapiše z navadno pisavo, čeprav je njegov roka še tako gibčna, vse čisto točno tako, kakor kdo govori. Začel je drugače. Naredil si je za vsako črko poseben znak, ki naj bi vseboval najbistvenejše poteze dotične črke, napisane z navadno pisavo. Črke je potem silno spretno stapljal in vezal med seboj in tako pri pisanju dosegel tolikšno hitrost, da je lahko dobesedno zapisoval tudi najhitrejši govor. Pozneje je bil stenograf v bavarskem zboru, leta 1840 pa je postal predstojnik stenografskega oddelka v tem zboru.

Njegov način hitre pisave se je hitro razširil po vsej tedanji Nemčiji, odtod pa tudi v druge države, kjer so to nemško stenografijo svoji pisavi primerno priključili. Od Nemcev smo jo dobili tudi mi. Čeprav smo jo morali precej prekopirati, vendar je naše tesnopisje oziroma hitropisje še vedno zelo podobno nemškemu. Razen anglosaskih narodov, kjer je v veljavi Pittmanov geometrični stenografski sistem, je Gabelsbergova stenografija tvorila podlago za vse druge v Evropi.

Te dni bodo v Nemčiji slovesno proslavili 150 letnico rojstva tega slovitega hitropisca. Gabelsberger je umrl 4. januarja 1849, torej dober mesec prej kot naš pesnik Prešeren, le da si je ta spletel svoj lavorjev venec čisto na drugem polju, čeprav tudi s pisanjem.

Ogromno število avtomobilov, ki so prispeli iz španske Katalonije, predno so jo zavzele Francove čete, na polju pri Boularu. Ti avtomobili so seveda sedaj francoski, Francija pa bo na račun njih dajala podpore španskim republikanskim beguncem, na mesecev približno 200 milij. frankov.

Norman Raily Raine:

JUNAŠTVA ROBINA HOODA

ZGODOVINSKI ROMAN S SLIKAMI

Ni hotel svetlih, srečnih trenutkov kaliti z mračnimi mislimi, ni hotel v medvilnati pelina in misli na to, da ga lahko zdaj, zdaj presenetijo zlobni ljudje sira Guyja Gisbournskega, ga primejo, vtaknejo v ječo ter ga še enkrat peljejo na mariše, odkoder bi se vnovič prav gotovo ne utegnil več rešiti. Kdo bi mislil na pogubo, če je še ni tul! Dovolj časa bo itak imel, da se bo z njo spoprijel, če bo treba, potem pa — kakor bo Bog dal!

Končno prvi prekine tišino Robin, ki vpraša:

»No, kako pa prične taka šala?«

Lady Marian je molčala in povešala oči.

»Dajva, nadaljujval Ti me torej, mila moja lady, imaš rada, ali ne?« Mehko je govoril in glas mu je v nočni tišini zvenel kakor donenje zlatega zvona. Lady Marian se vedno ni odzvala. Vedno bolj ji je postajala nekam mučno in sitno. Vedno večja zadrega se je je loteval.

Robin pa ji je položil roko na ramo, se sklonil k njej in ji dejal nežno:

»Nikar mi ne taji, draga Marian! Vse sem slišal in ne dam se pategniti za nos! Vse vem! Rada me imaš, ljubiš me, ker te tudi jaz ljubim! Sliši, rad te imam! Vse, kar si bila napravila zame, ko si v nevarnost postavila nekam življenje, da bi rešila moje, si naredila samo zato, ker

me imaš rada! Tega ne moreš zanikati meni, pa tudi sebi ne moreš utajiti! In konec krajev: čemu pa bi si tudi to tajila? Čemu bi skrivala? Tudi jaz te imam rad, ljuba moja Marian!«

Tako ji je šepetal nad lasmi in se nagnil k njej. Privl jo je k sebi, lady Marian pa se mu je brez upiranja pustila objeti.

»Zato, ker te imam rad, sem prišel, mila moja!« ji je govoril. Ona pa je stala kakor cvet, ki sta ga držali dve močni roki. Ni se mu mogla upirati. Ni se še zbrala. Kakor na milost in nemilost se je zdela sama sebi predana temu krepkemu fantu, ki ga je imela tako rada. Prva močna ljubezenska čustva so ji preplavila dušo, da ni mogla zbrati misli. Vsa je bila zmešana. Ljubezen je zagorela v nedolžnem dekletu, čista in jasna ljubezen, njena moč jo je zgrabila, skrajja je bila kakor brez volje, razorožena, brez moči! Nato pa se je zbrala. Kakor pljussek mrzle vode jo je oblihl nenadoma strah ob misli na to, kaj bo, če bi Robina zdaj presenetili v njeni sobi, ali pa, če bi ga zatekel jutranji somrak. Kaj bi se zgodilo potem z njim? Se pomisliti ni smela, mraz jo je spreletaval, če se je spomnila, kaj vse je že moral Robin prestati, ko je bil zaprt v ječi. Pa tudi njo bi sir Guy Gisbournski zaprl kot izdajaljo. Konec bi bil njuni sreči, za vedno bi bila ločena. Robin bi tokrat prav go-

tovo sramotno končal na vešalih. Če bi ga zdaj zajeli, potem zanj ne bi bilo več rešitve na tem svetu. Ne bi mu mogla več pomagati ne ona sama, ne njegovi zvesti prijatelji Will Scarlett, Ivan Malček, Friar Tuck in dobri Much, pa tudi nihče drugi od upornikov iz saksonekega ljudstva mu ne bi več utegnil priskočiti na pomoč v zadnjem hipu.

Strésla se je ob tej misli, se mu nenadoma iztrgala iz objema ter mu rekla kar na lepem suho in ostro:

»Pojdi, moraš oditi! Sicer pa te tudi nimam rada, da veš!«

»Kaj res?« vpraša Robin in se zasmeje temu preprostem in praznemu izmikanju. »Dobro tedaj! Tudi prav! Pa grem!« In že napravi korak proti balkonu. Lady Marian je mirno stala na mestu in gledala za njim s široko odprtimi očmi. V hipu ji je postalo žal, da je izpregovorila nepremišljene besede. Ze je hotela zaklicati za njim, naj vendar obstane, pa se je Robin sam obrnil in rekel:

»Veš kaj, Marian, ni lepo, ker me izročas svojim sovražnikom!«

Pri teh besedah se nagne z balkona. Spodaj je v enakomernem taktu hodila nočna straža gor in dol.

»Poglej, lady, semle stopi, tamle spadaj je straža!«

Lady Marian je stekla k njemu kakor na perotih. Kako jo je že vleko k dragemu, ko jo je bil obšel kes radi nepremišljenih besedi! Prtekla je tesno k njemu, ga prijala za mišičaste roke, s katerih so mu bili nad lehti zdrsnili rokavi. Začutil je, kako se je dotaknila njegovega vratu alabastersko nežna in zametasta mehka gorka ročica, ki ga je krepko objela. In tedaj se je nenadoma obrnil, se

sklonil, jo objel z rokama in jo pritisnil k sebi. Močno jo je stisnil ter ji zaprl mehka usteca z vročim poljubom.

Sklonila se je vznak in se stisnila k njemu ter zaprla oči kaor bi se ta hip

(Foto: Warner Bros.)
... krepko jo je stisnil k sebi ter jo vroče poljubil na nežna usteca...

ki bo letos poleti obhajal svoj 89. rojstni dan. Do tega je prišel tudi nekoliko proti svoji volji.

Vojvoda, ki se lahko pobaha, da je poznal kar pet vladarjev, je nad tem napredovanjem kar nekam presenečen.

Neka filmska družba, ki vrti filme, v katerih prikazujejo zgodovinske kraje, se je odločila, da bo filmala grad vojvodo od Connaughta.

Vojvoda, ki je edina oseba v filmu, se je kar dobro odrezal. Celo nekaj besed je naslovil na bodoče občinstvo. Priznal pa je, da mu je bilo malo nerodno, ko se je znašel pred kamero. Potolžili so ga, da je bilo za začetek — in najbrže tudi za konec — kar dobro.

Vojvodi so se kar oči zasvetile, ko je rekel: »Naša rodovina se lahko ponaša z vladarji, admiralji in generali, toda filmskega zvezdnika pa do zdaj le še ni bilo nobenega.«

Programi Radio Ljubljana

Petek, 17. febr.: 11 Solška ura: Leteče ribe (g. R. Bačar) — 12 Iz slovenskih krajev (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.20 Opoldanski koncert slov. glasbe (Radij. orkester) — 14 Napovedi — 18 Zenska ura: Razlaga jedilnikov za postni čas (ga. V. Peršuh) — 18.30 Plošče — 18.40 Francosčina (g. dr. St. Lehen) — 19 Napovedi — Poročila — 19.30 Sre. ura: Stari slov. žemtovniški običaji (R. Dostal, Ljublj.) — 20 Citraski dueti (gg. E. Mezgilitz, M. Hebein) — 20.40 Iz opernega carstva. Poje gđ. Valerija Heybalova. Igra Radij. orkester. Dirigent: D. M. Sitanec — 22 Napovedi, poročila — 22.30 Angleške plošče.

Straža pred stanovanjem angleškega ministrskega predsednika Chamberlaina v Downing Streetu šte. 10. To stražo so postavili radi zadnjih nešteti napadov, ki jih pripisujejo irskim strahovalcem.

Na Angleškem ni „vojske brezposelnosti“

„Največje težave so nastale radi napetega mednarodnega položaja“ je izjavil minister za dela

Včeraj je v angleški poslanski zbornici govoril poslanec delavske stranke Greenwood. Dotaknil se je vprašanja brezposelnosti na Angleškem. V zvezi s tem je predlagal, da se mora angleška zunanja trgovina preorganizirati, vlada mora začeti z izvajanjem večjih javnih del, kjer bodo lahko dobili delavci zaposlitve. V imenu svoje stranke je vprašal ministra za dela, Browna, kaj namerava vlada storiti za omiljenje brezposelnosti.

Odgovoril mu je minister za dela, Brown, ki je podal zelo zanimive podatke o tem, koliko je danes na Angleškem brezposelnih delavcev. Dejal je, da je v sedanjem času v Angliji dva milijona brezposelnih delavcev. 12 mesecev ali dalj časa nezaposlenih je 289.000 ali 15%, dočim je 70% takšnih brezposelnih, ki so brez dela manj kot 6 tednov. To kaže — je nadaljeval Brown — da velika večina brezposelnih ne predstavlja „vojske brez dela in da 2 milijona ljudi ne propada v brezposelnosti. Gotovo število brezposelnih je prešlo od enega posla na drugi, in tem ni bila potrebna vladna pomoč. Preteklo leto je bilo preko

borz dela zaposlenih okoli 3 milijone ljudi. Ostalim skupnam delavcem je bila potrebna praksa, da se pripravijo na delo.

Minister Brown je izjavil, da so največje težave glede tega problema nastale zaradi mednarodnega položaja in da je to vprašanje v zvezi s tremi izvozniki industrijskimi panogami, in sicer z industrijo premoaga, bombaža in ladjedelstvom. Zdjaj je manj takšnih, ki so ostali dalj časa nezaposleni. Število teh je padlo od 483.000, kolikor jih je bilo meseca maja 1933 na 289.000. Nad 109.000 nekvalificiranih delavcev, ki so bili brez posla, se je izurilo za razne posle, kjer je treba gotove kvalifikacije, in od tega števila jih je 89% našlo zaposlitve v industrijskih središčih, kjer so opravljali prakso. Nižji procent v zaposlitvi je treba pripisovati deloma dejstvu, da ti delavci fizično niso bili še sposobni za delo. Brown je na koncu svoje izjave naglasil, da sta dve stvari: politična napetost in kolebanje cen surovinam imeli velik vpliv na reševanje tega vprašanja od leta 1933 do 1937.